

5 cartes d'Angel Guimerà a Botet i Sisó

per
Pep Vila

Per gentilesa del Sr. Joan Cortés publiquem avui a la **Revista de Girona** un recull de cartes d'Angel Guimerà dirigides a Botet i Sisó que col·laborava assíduament en la **Rena(i)xensa**. Potser aquestes lletres no tenen un excessiu valor literari ja que la personafitat i els judicis de valor que podia fer un Guimerà dels escriptors del país hi són absents, i d'altra banda desconexem les respostes del seu corresponçal Botet i Sisó. Ara, sí crec que aquestes lletres són valuoses com a testimoniatge del funcionament intern de la revista. Botet i Sisó en aquestes cartes és sempre informat dels projectes i ambicions del seu amic Guimerà, primer quan li parla de la revista i en la darrera carta quan Guimerà esbossa les línies mestres de la **Renaixensa «diari»**.

El lector interessat que vulgui aprofundir en la història interna, i ideologia, les col·laboracions de la **Renaixensa** pot consultar la **Història de la Premsa Catalana** de Torrerit-Tasis. Quant a l'epistolari de Guimerà n'hi ha una edició publicada a l'*editorial Barcino* en 1935.

En transcriure aquestes cartes només hem regularitzat la puntuació, l'accentuació. Hem fet també la separació d'articles i de pronoms ajuntats.

I

D. Joaquim Botet y Sisó.

Estimat amich: què feu tu y (. ls) demés gironins que sembla no us recordeu de la Renaixensa? Això no té perdó de Deu, fa una pila de temps que no.us envieu res. Després vos queixareu de si la Renaixensa, no val gran cosa i que hi farem nosatres sols. Tu Botet ja pots dir als amichs que.us envihin algo y per la teva part fes-ho també. Si per ara no tens res inèdit y ets tan mal amich que no.us vols complaure escrivint-nos alguna cosa tradueix-nos sens que consti que es publicat (ja que aquí no.s coneixerà) l'article tant bonich que publicas en lo calendari de Figueras. «Juncaria», En Serra mateix tindrà molt gust en que així ho fasses, puig qu.ell mateix nos ho ha dit.

Si tens paresa de traduir-lo (que no ho crech) ja te'l traduiré jo.

Escriu-me aviat per que.us agradaria que anés aqueix article o un altre teu en lo num. 3 de la Renaixensa que ha de sortir lo quinze de febrer; y ara som puntual y l'haurian de compondre lo dia tres o quatre de febrer. Per això conve que sapuguim molt aviat si podem contar ab tu per aqueix número a fi de organisar los traballs.

Esperant carta teva quedo (...) (1) sempre amich.

Escriu per nostre certámen Guimerà.
Barcelona 20 Janer 18 (...) (2).

(1) i (2). Els punts suspensius entre parèntesis substitueixen un mot il·legible.

LA RENAIXENSA
Periòdich de
Literatura, Ciencias y Arts.
Xuclá, 13, baixos Barcelona

D. Joaquim Botet
Barcelona 17 Agost 1873

Estimat amich: quedem enterats de lo que.ns dius referent a l'administració d'aquest periòdich. Tu ves cobrant quan torne á ser ocasió de cobrar que en fent una cantitat regular o quan estem escassos de cuartos ja t'ho demanarem.

Per fi ab aquest número tanquem l'assunto que alguns prenen com á polítich, d'en Roca y Farreras.

En Grahit (1) deu tres trimestres. Sobre de això ell ens va escriure per que ab en Pirozzini (2) ho esbrinessim. Ja te'n parlarà.

Enviam original y disposa de ton amich.

A. Guimerà

(1) Emili Grahit i Papell, col·laborador de **La Renaxensa**.

(2) Pirozzini, col·laborador de La Renaxensa, i més tard de **La Renaixensa** «diari». Comentava l'actualitat artística catalana.

LA RENAIXENSA (1)
Revista Catalana de
Literatura, Ciencias y Arts.

D. Joaquim Botet y Sisó

Estimat amich: no sé si sabs que fem grans milloras materials en la Renaxensa. La cuberta serà a dos tintas formant una elegant portada plena d'alegorias de molt gent segons los intel·ligents. Lo paper serà millor y la lletra alceviriana que la estem esperant d'un dia a l'altre de París. Ja tu veus que aquestas milloras demànan articles importants y variats tals com tu pots fer-los; ab això mà a la ploma y envia alguna cosa de seguida. Lo primer número trigarà alguns dies á sortir per motiu de no haber arribat encara la lletra. Jo m'he proposat fer tot lo que pugui per part meva per que.s par-li molt de la Renaxensa però com que jo no puch res sí volsaltres no m'ajudeu, ja sabeu lo que us toca.

Ja sabeu que.n Riera (2) ha guanyat las oposicions. Aquí tots los amichs nos hem alegrat molt, i jo com no?

¿Què hi ha de la història de Ampúries?
Seu condeixeble y amich ferm.

Angel Guimerà

(1) Fins a 1876 el títol de la revista no seria «**La Renaxensa**», però mai acceptà la «ç» fruit de les darreres normes gramaticals.

(2) Joaquim Riera i Bertran.

LA RENAIXENSA
Xuclá, 13, baixos Barcelona

Sr. D. Joaquim Botet y Sisó

Estimat amich: ja t'ho debia dir en Riera; (1) no.t vaig poder fer cap poesia per nostras festas, però la faré altre dia.

Espero que m'enviis lo teu article o fracment de l'obra, lo document de la ballena y una correspondència de les festas. Si tu no.t va bé fer-la que la fassi qui tu vulgas mentras venga avans de Corpus per sortir puntual d'aquí endevant **La Renaixensa** (2). Recordat que.m parlarem d'aquesta correspondència.

En Pella ha quedat de fer l'article de la teva obra. Lo aniré a veure per dar-li ànsia.

Escriu-me enviant-ma tot lo que.t demano y faràs un gran favor a ton sempre amich

Angel Guimerà

(1) Es refereix a Joaquim Riera i Bertran.

(2) El subratllat és d'Angel Guimerà.

LA RENAIXENSA
Xuclá, 13, baixos Barcelona

Sr. D. Joaquim Botet y Sisó

Estimat amich: suposo que ja ho sabràs però.n faig un deber de dir-t'ho particularment des de primer de janer sortirà **-La Renaixensa** (1) transformada en periòdich diari ab edició del matí y de la tarde. De la manera que l'ha entès lo catalanisme y tot l'afany que mòstran tots los partits en apropiar-se'l, hem cregut que era precís presentar-nos tal com som per què no se'ns prenga per altres com vulgarment se diu. No per això morirà la antiga Renaixensa sinó que sortirà una vegada al mes, ab iguals condicions que las d'avuy.

Lo diari com comprendràs farà una política especial podent-hi cabre en ella tots los catalanistas vingan del camp que.s vulga. A més de les altrás seccions que seran desempenyadas totas per personas intel·ligents hi haurà un article diari degut a escriptors distingits ,tots ells firmats si pot ser y referents á assumptes diversos, com de indústria, agricultura, arts, coners, etc.

Per ara la idea no podia ser més ben acullida entre.ls amichs. Farem tot lo possible per sortir-ne en bé.

Escriu-nos las tevas impresions sobre l'assumpto y fer-nos alguna cosa.

Ja saps que t'aprecia ton amich de sempre
Barcelona 15 Desembre 1880

Angel Guimerà

(1) «El dia primer de l'any 1881 sortia el primer número de **la Renaixensa**, diari. Diguem que la revista continuà sortint tot l'any 1881, però que esdevingué mensual... Els subscriptors de **La Renaixensa**, diari, rebien gratuïtament la revista i després, el suplement literari». Joan Torrent - R. Tasis. **Història de la Premsa Catalana**, Vol. I, Bruguera, Barcelona 1966, pàg. 127.